

Energetický regulační úřad

Ing. Alena Vitásková
předsedkyně

Č. j.: 02257-20/2013-ERÚ

V Jihlavě dne 18. června 2013

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti MVV Energie CZ a.s., se sídlem Kutvirtova 339/5, 150 00 Praha 5 - Radlice, IČ: 496 85 490 (dále též „kontrolovaná osoba“ nebo „účastník řízení“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j.: 02257-11/2013-ERÚ (sp. zn. KO – 02257/2013-ERÚ) ze dne 3. dubna 2013, kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 odst. 1 písm. b) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), a § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, kterým byla společnost MVV Energie CZ a.s., uznána vinnou ze spáchání správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), kterého se dopustila tím, že při sjednávání předběžné ceny tepelné energie pro rok 2012 v cenové lokalitě „Praha 10 – Za Návsí 11“ uplatňovala v ceně tepelné energie v rozporu s § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách o 26 117 Kč vyšší nájemné, než odpovídá maximální výši nájmu stanovené bodem (2.3.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2011, k cenám tepelné energie, a nejméně o 58 787 Kč vyšší zisk, než odpovídá horní výši obvyklosti zisku u cenových lokalit se srovnatelnými podmínkami pro výrobu tepelné energie a uložil ji podle § 16 odst. 4 písm. b) zákona o cenách pokutu ve výši 25 000 Kč a úhradu nákladů řízení ve výši 1 000 Kč, jsem podle § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, rozhodla takto:

Rozklad společnosti MVV Energie CZ a.s., se sídlem Kutvirtova 339/5, 150 00 Praha 5 - Radlice, IČ: 496 85 490, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j.: 02257-11/2013-ERÚ (sp. zn. KO – 02257/2013-ERÚ) ze dne 3. dubna 2013, se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

Energetický regulační úřad zahájil u společnosti MVV Energie CZ a.s., dne 17. října 2012 kontrolu ve smyslu zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, jejímž předmětem bylo dodržování cenových předpisů ve vztahu k předběžné ceně tepelné energie pro rok 2012 uplatňované kontrolovanou osobou v cenové lokalitě „Praha 10

– Za Návší“. O výsledku kontroly byl pořízen protokol č. K025512 ze dne 18. prosince 2012. V rámci kontroly došel Energetický regulační úřad k závěru, že kontrolovaná osoba v kalkulaci předběžné ceny tepelné energie pro rok 2012 v položce „Nájem“ uplatňovala nájemné ve výši 156 250 Kč za pronájem nebytových prostor a technologie kotelny od pronajímatele Za Návší 10 – Záběhlíce, bytové družstvo, IČ: 268 37 167, která není v souladu s bodem (2.3.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2011, k cenám tepelné energie, ze dne 26. září 2011 (dále jen „cenové rozhodnutí č. 2/2011“), které stanovuje maximální výši nájmu vztaženou k množství tepelné energie. Energetický regulační úřad dále zjistil, že kontrolovaná osoba uplatnila v kalkulaci ceny tepelné energie zisk v jednotkové výši 81,57 Kč/GJ, který posuzoval s cenovými lokalitami dodavatelů tepelné energie se srovnatelnými podmínkami z hlediska šesti možných ukazatelů pro možné posouzení výše zisku, přičemž u všech sledovaných ukazatelů účastník řízení překročil obvyklou výši zisku. Pro posouzení přiměřené výše zisku Energetický regulační úřad zvolil pro kontrolovanou osobu nejpříznivější ukazatel, a to zisk vztažený ke stálým nákladům, přičemž kontrolovaná osoba kalkulovala zisk o 58 757,38 Kč vyšší, než odpovídá horní výši obvyklosti zisku u cenových lokalit se srovnatelnými podmínkami pro výrobu tepelné energie. Tato zjištění vyhodnotil kontrolní orgán jako možné porušení § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách.

Proti kontrolnímu protokolu podala kontrolovaná osoba dne 28. prosince 2012 námitky, v jejichž rámci rozporovala zjištění Energetického regulačního úřadu, zejména s ohledem na existenci dlouhodobého nájemního vztahu na příslušná zařízení a srovnatelností dosahovaného zisku s jinými pražskými cenovými lokalitami. Své námitky doplnila kontrolovaná osoba dne 14. ledna 2013. Rozhodnutím Energetického regulačního úřadu o námitkách č. j. 11892-18/2012-ERÚ ze dne 5. února 2013 nebylo námitkám kontrolované osoby vyhověno.

Na základě učiněných kontrolních zjištění Energetický regulační úřad oznámil dne 4. března 2013 kontrolované osobě zahájení správního řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách.

Dne 19. března 2013 zaslal účastník řízení Energetickému regulačnímu úřadu kopii výkazu zisku a ztrát za dvě předchozí skončená účetní období a kopii výkazu zisku a ztrát za probíhající účetní období 2012/2013.

Dne 28. března 2013 zaslal účastník řízení své vyjádření k podkladům rozhodnutí, v němž uvedl, že setrvává na svých námitkách učiněných v rámci kontroly a kalkulaci výsledné ceny tepelné energie pro rok 2012 sestavil v souladu s cenovými předpisy po zohlednění námitek Energetického regulačního úřadu. Ohledně předběžné ceny tepelné energie účastník řízení uvedl, že na jeho straně nedošlo k neoprávněnému majetkovému prospěchu a proto navrhuje rozhodnutí, že správní delikt nespáchal, popř. uložení pokuty maximálně do výše 5 000 Kč.

Rozhodnutím Energetického regulačního úřadu č. j. 02257-11/2013-ERÚ ze dne 3. dubna 2013 byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, za což mu byla uložena pokuta ve výši 25 000 Kč. Na základě zjištěného stavu dospěl Energetický regulační úřad k závěru, že účastník řízení nedodržel podmínky věcného usměrňování cen ve smyslu § 6 odst. 1 zákona o cenách a bod (1.1) cenového rozhodnutí č. 2/2011 při kalkulaci předběžné ceny tepelné energie. V položce

„Nájem“ účastník řízení uplatňoval nájemné ve výši 156 250 Kč za pronájem majetku sloužícího k zajištění licencované činnosti. Průměrné množství dodané tepelné energie za tři předcházející kalendářní roky činilo 2 602,66 GJ. Podle bodu (2.3.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 2/2011 věty druhé je možné uplatnit v ceně tepelné energie náklady nájemné nejvýše do stanovené maximální výše, která je podle cenového rozhodnutí 50 Kč/GJ bez DPH. Na základě zjištěného průměrně dodaného množství tepelné energie Energetický regulační úřad zjistil, že maximální možná výše nájmu, kterou mohl účastník řízení uplatnit, byla 130 133 Kč a nájemné zahrnuté účastníkem řízení do kalkulace je tedy o 26 117 Kč vyšší a účastník řízení proto postupoval v rozporu s bodem (2.3.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 2/2011 a § 2 odst. 7 písm. a) zákona o cenách. Účastník řízení dále v kalkulaci předběžné ceny uplatnil zisk ve výši 220 238 Kč (jednotková výše 81,57 Kč/GJ), který Energetický regulační úřad srovnával se srovnatelnými dodavateli tepelné energie z hlediska užívaného paliva, množství dodávané tepelné energie, podílu nákupu tepelné energie a podílu odpisů v kalkulaci ceny tepelné energie, z jejichž údajů stanovil horní výši obvyklosti zisku. Zisk uplatňovaný účastníkem řízení srovnával z hlediska zisku na GJ dodané tepelné energie, zisku porovnaného s celkovými a stálými náklady, z hlediska podílu zisku na tržbách, zisku na instalovaný výkon zdroje a konečně z hlediska zisku přepočteného vzhledem k tepelnému výkonu. Ve všech sledovaných ukazatelích účastník řízení významně překročil hodnotu dosahovaného zisku, přičemž nejpříznivější pro něj vyšel ukazatel zisku vztaženého na stálé náklady, v němž zisk účastníka řízení překročil horní výši obvyklosti zisku o 58 757,38 Kč. Tímto jednáním účastník řízení postupoval v rozporu s § 2 odst. 7 písm. b) zákona o cenách a bodem (1.3) cenového rozhodnutí č. 2/2011. Při ukládání pokuty za správní delikt Energetický regulační úřad vycházel ze skutečnosti, že v případě předběžné kalkulace ceny tepelné energie nelze vyčíslit nepřiměřený majetkový prospěch dodavatele, proto hodnotil jednání účastníka řízení zejména z hlediska § 17 odst. 2 zákona o cenách.

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 02257-11/2013-ERÚ ze dne 3. dubna 2013 podal účastník řízení dne 18. dubna 2013 rozklad. Účastník řízení uvedl, že při odůvodnění výše pokuty Energetický regulační úřad konstatoval neoprávněné navýšení záloh odběratelů pro rok 2012, což je ovšem nepodložené tvrzení, neboť zálohy z předběžné kalkulace nevycházejí. Z tohoto důvodu dle názoru účastníka řízení nedošlo na jeho straně k neoprávněnému majetkovému prospěchu, a proto účastník řízení navrhl upuštění od uložení trestu, případně snížení pokuty na 1 000 Kč.

Dne 22. dubna 2013 účastník řízení podal doplnění rozkladu, v jehož rámci uvedl, že zálohy byly navýšeny pouze u jednoho odběratele z důvodu zvyšování DPH. Skutečnost, že nedošlo k neoprávněnému majetkovému prospěchu, dovozuje účastník řízení i ze skutečnosti, že oba odběratelé za dodanou tepelnou energii dopláceli.

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval predepsané náležitosti. Na základě rozkladu podaného účastníkem řízení jsem po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise o podaném rozkladu rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumává odvolací správní orgán soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy.

Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.

Po posouzení rozkladu podaném účastníkem řízení jsem dospěla k závěru, že jeho smyslem je především zpochybňování skutečnosti, že účastník řízení svým jednáním poškodil odběratele tepelné energie, z čehož účastník řízení zpochybňuje naplnění materiální stránky správního deliktu.

V souladu s ustálenou judikaturou podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu, a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Na těchto závěrech nemůže ničeho změnit skutečnost, že zákony upravující správní delikty *stricto sensu* materiální stránku deliktu neupravují (na rozdíl od právní úpravy trestných činů a přestupků - srov. § 3 odst. 1 trestního zákona a § 2 odst. 1 zákona o přestupcích). Materiální stránka protiprávního jednání se tak i v případě správních deliktů musí projevit nejen při stanovení výše sankce, ale již při posuzování trestnosti právně závadného jednání (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135).

Obecně lze říci, že ne každé porušení cenových předpisů musí bezpodmínečně vést k vytvoření neoprávněného majetkového prospěchu na straně prodávajícího, jak ostatně plyne i ze systematiky § 16 odst. 4 zákona o cenách. V napadeném rozhodnutí Energetický regulační úřad uvedl, že v daném případě na straně účastníka řízení neoprávněný majetkový prospěch není možné vyčíslit. V případě kalkulace předběžné ceny tepelné energie je možné nepřiměřený majetkový prospěch vytvořit, ten bude z povahy věci ale pouze dočasného charakteru, neboť reálný nepřiměřený majetkový prospěch vznikne vyúčtováním dodávek za příslušný rok na základě kalkulace výsledné ceny tepelné energie. Existence nepřiměřeného majetkového prospěchu však není nutnou podmínkou konstatování porušení cenových předpisů, tou je zjednodušeně řečeno i porušení postupu při tvorbě ceny.

Podle § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách věcné usměrňování cen spočívá ve stanovení podmínek cenovými orgány pro sjednání cen. Tyto podmínky jsou závazný postup při tvorbě ceny nebo při kalkulaci ceny, včetně zahrnování přiměřeného zisku do ceny. Závazný postup při tvorbě ceny tepelné energie konkretizují cenová rozhodnutí Energetického regulačního úřadu, v daném případě v bodě (2) cenového rozhodnutí č. 2/2011.

Podle § 76 odst. 3 energetického zákona smlouva o dodávce tepelné energie musí obsahovat pro každé odběrné místo cenu tepelné energie a způsob její platby včetně záloh. Účastník řízení v průběhu kontroly předložil smlouvy o dodávce tepelné energie s jednotlivými odběrateli, v nichž bylo uvedeno, že cena za odebranou tepelnou energii je kalkulována v souladu s cenovými předpisy a platnými cenovými rozhodnutími Energetického regulačního úřadu, přičemž ohledně záloh je v nich v člancích VI. bod 7 příslušných smluv uvedeno, že odpovídají mj. i cenovému vývoji. Z faktur předložených účastníkem řízení vyplývá, že zálohy uplatňuje v té výši, v jaké byly v příloze ke smlouvě o dodávce tepelné energie v roce 2005 sjednány (s tím, že u jednoho odběratele se cena

částečně měnila v závislosti na změně daně z přidané hodnoty), tj. zálohy pro uvedený rok nereflktují předběžnou kalkulaci ceny tepelné energie.

Výše uvedené skutečnosti nicméně nezabývají účastníka řízení odpovědnosti za spáchání správního deliktu. Argumentace účastníka řízení je založena na tom, že neplnil své povinnosti ze smlouvy o dodávkách tepelné energie a kalkulaci předběžné ceny tepelné energie vytvářel pouze formálně. V jeho pojetí by tak zcela ztrácelo smysl předběžnou kalkulaci ceny tepelné energie tvořit. Je skutečností, že je věcí smluvní autonomie účastníků smlouvy dohodnout si výši záloh, která nebude závislá na předběžné kalkulaci ceny tepelné energie, nicméně v daném případě tomu tak, jak je výše uvedeno, nebylo.

Funkce kalkulace předběžné ceny se však zcela nevyčerpává skutečností, že na základě kalkulace bude určována výše záloh. Předběžná kalkulace plní též funkci informační – tj. má sloužit odběratelům k získání informací o očekávané ceně zboží. Jelikož dodávky jsou uskutečňovány kontinuálně v průběhu kalendářního roku a až po jeho skončení je vytvořena kalkulace výsledné ceny, bez vytvoření předběžné kalkulace ceny tepelné energie by odběratelé byli ponechání po celý rok v nejistotě, jaká bude alespoň přibližná výše jejich plnění.

Podle bodu (2.5) cenového rozhodnutí č. 2/2011 předběžná cena tepelné energie uplatňovaná v kalendářním roce, vychází z předběžné kalkulace, ve které lze uplatnit pouze předpokládané ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk a předpokládané množství tepelné energie v kalendářním roce.

Přestože tedy účastníkovi řízení samotným kalkulováním předběžné ceny dočasný ekonomicky neoprávněný prospěch nevznikl, byla materiální stránka správního deliktu naplněna již tím, že účastník řízení vytvořil kalkulaci předběžné ceny způsobem, který neodpovídá podmínkám věcného usměrňování a v širším slova smyslu tuto cenu vůči odběratelům uplatnil, neboť ti, ačkoliv hradili zálohy ve stále stejné výši, z hlediska informování o ceně dodávek na příslušný rok byli při odběru ovlivňováni vědomím předběžně kalkulované ceny, z níž mohli usuzovat na cenu konečnou, kterou budou nuceni uhradit (minimálně z hlediska uplatňovaných stálých nákladů, jakým se i nájem). Ohledně materiální stránky správního deliktu dále uvádím, že ačkoliv Energetický regulační úřad v napadeném rozhodnutí správně uvedl, že postižení byli dva odběratelé, což nelze vnímat jako závažné porušení, je však třeba vzít v potaz i skutečnost, že účastník řízení svým jednáním podstatně jednoho z těchto odběratelů znevýhodnil na úkor druhého, když pronajímatelem zařízení, za nějž účastník řízení v kalkulaci ceny tepelné energie kalkuloval neoprávněnou výši nájmu, byl zároveň jedním ze dvou odběratelů, a to bytové družstvo Za Návsí - Přespolní, bytové družstvo, se sídlem Za návsí 2450/11, 106 00 Praha 10 – Záběhlice. Z hlediska kontroly předběžné ceny tepelné energie pak není relevantní skutečnost, že při konečném vyúčtování vznikly odběratelům přeplatky, jak účastník řízení namítá.

Podle bodu (2.7) cenového rozhodnutí č. 2/2011 předběžná a výsledná kalkulace ceny tepelné energie pro odběrná místa při jejich rozdělení podle bodu (2.3), které je v průběhu kalendářního roku neměnné, musí mít za daný kalendářní rok stejné členění ekonomicky oprávněných nákladů a musí splňovat podmínky stanovené tímto cenovým rozhodnutím. Předkládá-li dodavatel kalkulaci ceny tepelné energie cenovým kontrolním orgánům, předkládá ji ve struktuře a obsahu podle přílohy č. 3 tohoto cenového rozhodnutí, přičemž odpovídá za její správné sestavení.

Vycházet je tedy třeba ze skutečnosti, že účastník řízení kalkuloval předběžnou cenu tepelné energie pro rok 2012 a z hlediska bodu (2.7) cenového rozhodnutí č. 2/2011 taková kalkulace podléhala pravidlům pro tvorbu ceny způsobem věcného usměrňování a bylo tedy do ní třeba zahrnovat pouze ekonomicky oprávněné náklady a přiměřený zisk. Z tohoto hlediska Energetický regulační úřad podrobil kalkulaci předběžné ceny pro rok 2012 kontrole a dospěl ke zjištěním, která obsáhl v napadeném rozhodnutí a která účastník řízení rozkladem nezpochybňuje.

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 89 odst. 2 správního řádu jsem jako odvolací správní orgán, vzhledem k výše uvedenému, proto dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy, konkrétně se zákonem o cenách. Napadené rozhodnutí má též náležitosti požadované správním řádem, neboť byly v souladu s § 68 odst. 3 uvedeny důvody výroku, podklady pro jeho vydání a úvahy Energetického regulačního úřadu, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů. Z těchto důvodů rozklad navrhovatele zamítám a napadené rozhodnutí potvrzuji.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 4 správního řádu nelze dále odvolat.

Ing. Alena Vitásková v. r.
předsedkyně Energetického regulačního úřadu

otisk úředního razítka

Rozdělovník:

MVV Energie CZ a.s.